NORSK utgave

EØS-tillegget

til Den europeiske unions tidende

ISSN 1022-9310

Nr. 57

19. årgang

11.10.2012

I EØS-ORGANER

1. EØS-komiteen

II EFTA-ORGANER

1. EFTA-statenes faste komité

2. EFTAs overvåkningsorgan

2012/EØS/57/01 Kunngjøring fra EFTAs overvåkningsorgan – Supplerende retningslinjer for vertikale begrensninger i avtaler om salg og reparasjon av motorvogner og om distribusjon av reservedeler til motorvogner . . . 1

2012/EØS/57/02 Informasjon meddelt av EFTA-statene om statsstøtte gitt i henhold til rettsakten omhandlet i EØS-avtalens vedlegg XV nr. 1j (kommisjonsforordning (EF) nr. 800/2008 om visse støttekategoriers forenlighet med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 og 88) (forordning om alminnelige gruppeunntak) . . . 15

2012/EØS/57/03 Melding fra EFTAs overvåkningsorgan i samsvar med artikkel 16 nr. 4 i forordning (EF) nr. 1008/2008 av 24. september 2008 om felles regler for drift av lufttrafikk i Fellesskapet – Endring av forpliktelse til å yte offentlig tjeneste med hensyn til ruteflyging i Finnmark og Nord-Troms . . . 16

2012/EØS/57/04 Melding fra EFTAs overvåkningsorgan i samsvar med artikkel 17 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1008/2008 av 24. september 2008 om felles regler for drift av lufttrafikk i Fellesskapet – Anbudsinnbydelse i forbindelse med forpliktelse til å yte offentlig tjeneste med hensyn til ruteflyging i Finnmark og Nord-Troms . . . 16

3. EFTA-domstolen

2012/EØS/57/05 Domstolens dom av 15. desember 2011 i sak E-1/11 – Dr A . . . 17

2012/EØS/57/06 Domstolens dom av 30. mars 2012 i forente saker E-17/10 og E-6/11 – Fyrstedømmet Liechtenstein og VTM Fundmanagement AG mot EFTAs overvåkningsorgan . . . 18

2012/EØS/57/07 Domstolens dom av 30. mars 2012 i sak E-7/11 – Grund, elli- og hjúkrunarheimili mot Det islandske legemiddeltilsyn (Lyfjastofnun) . . . 19

2012/EØS/57/08 Domstolens dom av 18. april 2012 i sak E-15/10 Posten Norge AS mot EFTAs overvåkningsorgan . . . 20

III EF-ORGANER

1. Kommisjonen

2012/EØS/57/09 Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.6541 – Glencore/Xstrata) . . . 21

2012/EØS/57/10 Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.6677 – MOL/KMG EP/JV) – Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte . . . 22

2012/EØS/57/11 Vedtak om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak COMP/M.6599 – Comsa Rail Transport/Naviland Cargo/Grupo Logístico Sesé/Target) . . . 23

2012/EØS/57/12 Vedtak om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak COMP/M.6600 – AAEC/Entero/BMC Investments) . . . 23

2012/EØS/57/13 Vedtak om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak COMP/M.6638 – ABN AMRO/Rabobank/Landsbanki/Heiploeg) . . . 24

2012/EØS/57/14 Vedtak om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak COMP/M.6668 – Mondi/Nordenia) . . . 24

2012/EØS/57/15 Vedtak om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak COMP/M.6688 – KKR/Württembergische Metallwaren Fabrik) . . . 25

2012/EØS/57/16 Vedtak om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak COMP/M.6693 – Tech Data/Brightstar Europe) . . . 25

2012/EØS/57/17 Vedtak om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak COMP/M.6698 – Cheung Kong Holdings/Cheung Kong Infrastructure Holdings/Power Assets Holdings/MGN Gas Networks) . . . 26

2012/EØS/57/18 Vedtak om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak COMP/M.6712 – Carlyle/Getty Images) . . . 26

2012/EØS/57/19 Statsstøtte – Malta – Statsstøtte SA.33829 (2012/C) (tidl. 2012/NN) – Tonnasjeavgiftsordning og andre statsstøttetiltak for skipsrederier på Malta – Innbydelse til å sende inn merknader i henhold til artikkel 108 nr. 2 TEUV . . . 27

2012/EØS/57/20 Statsstøtte – Frankrike – Statsstøtte SA.22843 (2012/C) (tidl. 2012/NN) – sjøveien Marseille–Korsika som drives av SNCM og CMN – Innbydelse til å sende inn merknader i henhold til artikkel 108 nr. 2 TEUV . . . 27

2012/EØS/57/21 Statsstøtte – Østerrike – Statsstøtte SA.15836 (2012/C) (tidl. NN 34/2000 og NN 34A/2000) – AMA markedsføringstiltak – Innbydelse til å sende inn merknader i henhold til artikkel 108 nr. 2 TEUV . . . 28

2012/EØS/57/22 Statsstøtte – Italia – Statsstøtte SA.33412 (2012/C) (tidl. 2011/N) – Forlengelse av støtteordningen for utvikling av logistikkjeder og oppgradering av intermodalitet (Ecobonus) – Innbydelse til å sende inn merknader i henhold til artikkel 108 nr. 2 TEUV . . . 28

2012/EØS/57/23 Statsstøtte – Hellas – Statsstøtte SA.28876 (2012/C) (tidl. 2012/NN) – Container-terminal i Pireus havn og Cosco Pacific Limited – Innbydelse til å sende inn merknader i henhold til artikkel 108 nr. 2 TEUV 29

2012/EØS/57/24 Vedtak om å avslutte formell granskning etter tilbaketrekking fra medlemsstatens side – Statsstøtte – Italia – (Artikkel 107–109 i traktat om Den europeiske unions virkemåte) Kommisjonsmelding i henhold til artikkel 108 nr. 2 TEUV – Tilbakekalling av forhåndsmelding – Statsstøtte SA.28642 (C 17/10 (tidl. N 315/09)) – Firmin Srl 29

EFTA-ORGANER

EFTAS OVERVÅKNINGSORGAN

Kunngjøring fra EFTAs overvåkningsorgan **2012/EØS/57/01**

Supplerende retningslinjer for vertikale begrensninger i avtaler om salg og reparasjon av motorvogner og om distribusjon av reservedeler til motorvogner

A.

Denne kunngjøringen er utferdiget i henhold til reglene i avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (heretter kalt EØS-avtalen) og avtalen mellom EFTA-statene om opprettelse av et overvåkningsorgan og en domstol (heretter kalt overvåknings- og domstolsavtalen).

B.

Europakommisjonen har utferdiget en kunngjøring om supplerende retningslinjer for vertikale begrensninger i avtaler om salg og reparasjon av motorvogner og om distribusjon av reservedeler til motorvogner.([1]) I den ikke-bindende rettsakten fastsettes prinsippene som Europakommisjonen følger ved vurdering av vertikale avtaler i henhold til artikkel 101 i traktat om Den europeiske unions virkemåte (TEUV) om salg og reparasjon av motorvogner og om distribusjon av reservedeler til motorvogner.

C.

EFTAs overvåkningsorgan anser nevnte rettsakt som relevant for EØS. For å opprettholde like konkurransevilkår og sikre ensartet anvendelse av EØS-avtalens konkurranseregler i hele Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, vedtar EFTAs overvåkningsorgan denne kunngjøring med hjemmel i overvåknings- og domstolsavtalens artikkel 5 nr. 2 bokstav b). Ved anvendelse av de relevante EØS-regler i en bestemt sak, vil Overvåkningsorganet følge de prinsipper og regler som er fastsatt i denne kunngjøringen.

I. INNLEDNING

1. Retningslinjenes formål

1) I disse retningslinjer fastsettes prinsippene for vurdering i henhold til artikkel 53 i avtale om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (heretter kalt "artikkel 53") av særlige spørsmål som reises i forbindelse med vertikale begrensninger i avtaler om salg og reparasjon av motorvogner og om distribusjon av reservedeler. De ledsager rettsakten omhandlet i nr. 4b i vedlegg XIV til EØS-avtalen (kommisjonsforordning (EU) nr. 461/2010 av 27. mai 2010([2])) om anvendelse av EØS-avtalens artikkel 53 nr. 3 på grupper av vertikale avtaler og samordnet opptreden i motorvognsektoren (heretter kalt "gruppeunntaket for motorvogner") og har som formål å hjelpe foretak med å foreta en egen vurdering av slike avtaler.

2) Disse retningslinjer gir svar på spørsmål som er særlig relevante for motorvognsektoren, herunder tolkningen av relevante bestemmelser i rettsakten omhandlet i nr. 2 i vedlegg XIV til EØS-avtalen (kommisjonsforordning (EU) nr. 330/2010 av 20. april 2010([3])) om anvendelse av EØS-avtalens artikkel 53 nr. 3 på grupper av vertikale avtaler og samordnet opptreden([4]) (heretter kalt "alminnelige vertikale gruppeunntak"). Disse retningslinjer berører ikke retningslinjenes

([1]) EUT C 138 av 28.5.2010, s. 16–27.
([2]) EUT L 129 av 28.5.2010, s. 52, innlemmet i EØS-avtalens vedlegg XIV nr. 4b ved EØS-komiteens beslutning nr. 91/2010 (EUT L 277 av 21.10.2010, s. 44, og EØS-tillegget nr. 59 av 21.10.2010, s. 13).
([3]) EUT L 102 av 23.4.2010, s. 1, innlemmet i EØS-avtalens vedlegg XIV nr. 2 ved EØS-komiteens beslutning nr. 77/2010 (EUT L 244 av 16.9.2010, s. 35, og EØS-tillegget nr. 49 av 16.9.2010, s. 34).
([4]) EUT L 102 av 23.4.2010, s. 1, innlemmet i EØS-avtalens vedlegg XIV nr. 2 ved EØS-komiteens beslutning nr. 77/2010 (EUT L 244 av 16.9.2010, s. 35, og EØS-tillegget nr. 49 av 16.9.2010, s. 34).

anvendelse på vertikale begrensninger([5]) (heretter kalt "alminnelige vertikale retningslinjer") og må derfor leses i sammenheng med og som et tillegg til de alminnelige vertikale retningslinjene.

3) Disse retningslinjer gjelder både vertikale avtaler og samordnet opptreden i tilknytning til de vilkår som partene kjøper, selger eller videreselger reservedeler på og/eller reparasjons- og vedlikeholdstjenester for motorvogner, og vertikale avtaler og samordnet opptreden i tilknytning til de vilkår partene kan kjøpe, selge eller videreselge nye motorvogner. Som det er forklart i avsnitt II i disse retningslinjer, vil sistnevnte kategori av avtaler og samordnet opptreden omfattes av relevante bestemmelser i rettsakten tidligere omhandlet i EØS-avtalens vedlegg XIV nr. 4b (kommisjonsforordning (EF) nr. 1400/2002 av 31. juli 2002([6]) om anvendelse av EØS-avtalens artikkel 53 nr. 3 på kategorier av vertikale avtaler og samordnet opptreden i motorvognsektoren fram til 31. mai 2013. Når det gjelder vertikale avtaler og samordnet opptreden i forbindelse med kjøp, salg eller videresalg av nye motorvogner, får derfor disse retningslinjer anvendelse først fra 1. juni 2013. Disse retningslinjer får ikke anvendelse på vertikale avtaler utenfor motorvognsektoren, og prinsippene fastsatt her kan ikke nødvendigvis anvendes for å vurdere avtaler i andre sektorer.

4) Disse retningslinjer berører ikke en eventuell parallell anvendelse av EØS-avtalens artikkel 54 på vertikale avtaler i motorvognsektoren, eller den fortolkning EFTA-domstolen eventuelt gir i forbindelse med anvendelse av artikkel 53 på slike vertikale avtaler eller den fortolkning Den europeiske unions domstol eller Underretten eventuelt gir i forbindelse med anvendelse av EØS-avtalens artikkel 53 og artikkel 101 TEUV på slike avtaler.

5) Med mindre noe annet framgår, får analysene og argumentene i disse retningslinjer anvendelse på alle omsetningsledd. Begrepene "leverandør" og "distributør"([7]) benyttes i alle omsetningsledd. Det alminnelige gruppeunntaket og gruppeunntaket for motorvogner omtales samlet som "gruppeunntakene".

6) Standardene fastsatt i disse retningslinjer skal anvendes på hvert enkelt tilfelle og ta hensyn til individuelle faktiske og rettslige omstendigheter. EFTAs overvåkningsorgan vil anvende([8]) disse retningslinjer fornuftig og fleksibelt og ta hensyn til den erfaring det har opparbeidet i løpet av sin håndhevings- og overvåkingsvirksomhet.

7) Håndhevingen av konkurransen i denne sektoren viser at det kan fastsettes visse begrensninger, enten som følge av uttrykkelige direkte kontraktsforpliktelser eller gjennom indirekte forpliktelser eller indirekte midler som uansett vil gi det samme konkurransebegrensende resultatet. Leverandører som ønsker å øve innflytelse på en distributørs konkurransemessige atferd, kan for eksempel ty til trusler, advarsler eller sanksjoner. De kan også forsinke eller inndra leveranser eller true med å avslutte avtalene med forhandlere som selger til utenlandske kunder eller unnlater å overholde et bestemt prisnivå. Gjennomsiktige forhold mellom avtalepartene vil vanligvis redusere risikoen for at produsenter holdes ansvarlig for å bruke slike indirekte former for press for å oppnå konkurransebegrensende resultater. Å følge en beste praksis er én måte å oppnå bedre innsyn i forretningsforhold på. Denne praksisen kan blant annet omfatte en oppsigelsestid for avtaleavslutning, som kan fastsettes i avtaleperioden, slik at det ved tidlig avtaleavslutning uten berettiget grunn, gis en erstatning for utestående forholdsspesifikke investeringer som forhandleren har foretatt, samt voldgift som en alternativ tvistløsning. Dersom en leverandør innlemmer en slik beste praksis i avtalene med forhandlere og reparatører, gjør den allment tilgjengelig og etterkommer bestemmelsene i den, anses dette som en relevant faktor for å vurdere leverandørens opptreden i hver enkelt sak.

([5]) [Ennå ikke kunngjort.]
([6]) EUT L 203 av 1.8.2002, s. 30.
([7]) Distributører på detaljistnivå omtales i bransjen ofte som "forhandlere".
([8]) Etter at EØS-konkurransereglene ble modernisert, ligger det største ansvaret for denne vurderingen hos partene i avtalene. EFTAs overvåkningsorgan kan imidlertid undersøke avtalenes forenlighet med artikkel 53, på eget initiativ eller som følge av en klage.

2. Retningslinjenes struktur

8) Disse retningslinjer er oppbygd på følgende måte:

a) Virkeområdet for gruppeunntaket for motorvogner og forholdet til det alminnelige vertikale gruppeunntaket (avsnitt II)

b) Anvendelsen av tilleggsbestemmelsene i gruppeunntaket for motorvogner (avsnitt III)

c) Vurdering av særskilte begrensninger: merkeeksklusivitet og selektiv distribusjon (avsnitt IV)

II. VIRKEOMRÅDET FOR GRUPPEUNNTAKET FOR MOTORVOGNER OG FORHOLDET TIL DET ALMINNELIGE VERTIKALE GRUPPEUNNTAKET

9) I henhold til artikkel 4 i gruppeunntaket for motorvogner omfatter gruppeunntaket vertikale avtaler i forbindelse med kjøp, salg eller videresalg av reservedeler til motorvogner og reparasjons- og vedlikeholdstjenester for motorvogner.

10) Ved artikkel 2 i gruppeunntaket for motorvogner forlenges anvendelsen av de relevante bestemmelser i rettsakten tidligere omhandlet i EØS-avtalens vedlegg XIV nr. 4b (forordning (EF) nr. 1400/2002) til 31. mai 2013, i den grad de gjelder vertikale avtaler om kjøp, salg eller videresalg av nye motorvogner. I henhold til artikkel 3 i gruppeunntaket for motorvogner vil vertikale avtaler om kjøp, salg og videresalg av nye motorvogner omfattes av det alminnelige vertikale gruppeunntaket fra 1. juni 2013([9]).

11) De nye rammereglene lager et skille mellom markedene for salg av nye motorvogner og ettermarkedet for motorvogner som gjenspeiler de uensartede konkurransevilkårene på disse markedene.

12) På grunnlag av en grundig markedsanalyse i vurderingsrapporten om anvendelsen av rettsakten tidligere omhandlet i EØS-avtalens vedlegg XIV nr. 4b (kommisjonsforordning (EF) nr. 1400/2002) av 28. mai 2008([10]) og i kommisjonsmeldingen av 22. juli 2009 om den framtidige rammen for konkurranserett som gjelder for motorvognsektoren([11]), er det ingenting som tyder på at det forekommer betydelige mangler ved konkurransen som skiller sektoren for distribusjon av nye motorvogner fra andre økonomiske sektorer og krever at den underlegges andre og strengere regler enn reglene i det alminnelige vertikale gruppeunntaket. En markedsandelsgrense på 30 %([12]), ikke-unntak for visse vertikale begrensninger og vilkårene fastsatt i det alminnelige vertikale gruppeunntaket vil derfor normalt sikre at vertikale avtaler om distribusjon av nye motorvogner oppfyller vilkårene fastsatt i artikkel 53 nr. 3 uten behov for flere krav enn dem som gjelder i andre sektorer.

13) For å gi aktørene tid til å tilpasse seg den alminnelige ordningen, særlig med henblikk på forholdsspesifikke langsiktige investeringer som er foretatt, forlenges imidlertid perioden for anvendelse av rettsakten tidligere omhandlet i nr. 4b i EØS-avtalens vedlegg XIV (forordning (EF) nr. 1400/2002) med tre år fram til 31. mai 2013 med hensyn til de særlige kravene til vertikale avtaler om kjøp, salg og videresalg av nye motorvogner. Fra 1. juni 2010 til 31. mai 2013 vil bestemmelsene i rettsakten tidligere omhandlet i EØS-avtalens vedlegg XIV nr. 4b (forordning (EF) nr. 1400/2002) som gjelder både avtaler om distribusjon av nye motorvogner og avtaler om kjøp, salg og videresalg av reservedeler til motorvogner og/eller yting av reparasjons- og vedlikeholdstjenester, bare gjelde førstnevnte. I løpet av denne perioden vil disse retningslinjer ikke bli anvendt ved fortolking av bestemmelsene i rettsakten tidligere omhandlet i EØS-avtalens

([9]) Oppheving av rettsakten tidligere omhandlet i EØS-avtalens vedlegg XIV nr. 4b (forordning (EF) nr. 1400/2002) og erstatningen med den nye rettslige rammen forklart i disse retningslinjer krever ikke i seg selv at eksisterende avtaler må avsluttes. Se for eksempel sak C-125/05 *Vulcan Silkeborg A/S mot Skandinavisk Motor Co. A/S* [2006] saml. I-7637.

([10]) SEC (2008) 1946.

([11]) KOM (2009) 388.

([12]) I henhold til artikkel 7 i det alminnelige vertikale gruppeunntaket bygger beregningen av denne markedsandelsgrensen normalt på markedssalgsopplysninger eller, dersom slike opplysninger ikke er tilgjengelige, på andre pålitelige markedsopplysninger, herunder markedssalgsvolumer. I så henseende merker EFTAs overvåkningsorgan seg at, når det gjelder distribusjon av nye motorvogner, beregnes markedsandeler for tiden av industrien på grunnlag av antallet motorvogner leverandøren selger på det aktuelle markedet, noe som omfatter alle motorvogner som kjøperen anses som utskiftbare eller substituerbare, på grunn av produktenes kjennetegn, pris og tiltenkte bruk.

vedlegg XIV nr. 4b (forordning (EF) nr. 1400/2002). Det skal i stedet vises til den forklarende brosjyren om nevnte forordning([13]).

14) Med hensyn til vertikale avtaler om vilkårene for partenes kjøp, salg eller videresalg av reservedeler til motorvogner og/eller yting av reparasjons- og vedlikeholdstjenester for motorvogner, får gruppeunntaket for motorvogner anvendelse fra 1. juni 2010. Det betyr at disse avtalene, for å kunne fritas i henhold til artikkel 4 i gruppeunntaket for motorvogner, ikke bare må oppfylle vilkårene for et unntak i henhold til det alminnelige vertikale gruppeunntaket, men de kan heller ikke inneholde alvorlige konkurransebegrensninger, såkalte særlig alvorlige begrensninger, som er oppført i artikkel 5 i gruppeunntaket for motorvogner.

15) Ettersom markedene for reparasjons- og vedlikeholdstjenester og for distribusjon av reservedeler generelt preges av varemerker, er konkurransen på disse markedene av natur ikke så sterk som på markedet for salg av nye motorvogner. Mens driftssikkerheten er blitt bedre og serviceintervallene lengre takket være den teknologiske utvikling, blir denne positive utviklingen forbikjørt av en trend med prisstigninger for enkeltstående reparasjoner og vedlikehold. På markedene for reservedeler er det konkurranse mellom deler av motorvognprodusentens merke og deler fra originalutstyrsleverandører og fra andre parter. Dette opprettholder pristrykket på disse markedene, noe som igjen opprettholder pristrykket på markedene for reparasjon og vedlikehold, ettersom reservedeler utgjør en stor prosentdel av kostnadene for en gjennomsnittlig reparasjon. Dessuten utgjør de samlede kostnadene som forbrukerne bruker på reparasjoner og vedlikehold for motorvogner en svært høy andel av et gjennomsnittlig forbrukerbudsjett.

16) For å besvare de særlige konkurransemessige spørsmålene som reises på ettermarkedene for motorvogner, er det alminnelige vertikale gruppeunntaket supplert med ytterligere tre særlig alvorlige begrensninger i gruppeunntaket for motorvogner som gjelder for avtaler om reparasjon og vedlikehold av motorvogner og om levering av reservedeler. Nærmere opplysninger om disse særlig alvorlige begrensningene finnes i avsnitt III i disse retningslinjer.

III. ANVENDELSEN AV TILLEGGSBESTEMMELSENE I GRUPPEUNNTAKET FOR MOTORVOGNER

17) Avtaler som inneholder særlig alvorlige begrensninger drar ikke fordel av gruppeunntaket. Disse begrensningene er oppført i artikkel 4 i det alminnelige vertikale gruppeunntaket og i artikkel 5 i gruppeunntaket for motorvogner. Dersom en avtale omfatter slike begrensninger antas avtalen å falle inn under artikkel 53 nr. 1. Det antas også at avtalen neppe oppfyller vilkårene i artikkel 53 nr. 3 slik at gruppeunntaket ikke får anvendelse. Dette er imidlertid en formodning som kan motbevises, noe som gir foretak mulighet til å påberope seg effektivitetsgevinster i henhold til artikkel 53 nr. 3 i en enkeltstående sak.

18) En av Overvåkningsorganets målsettinger for konkurransepolitikken i motorvognsektoren er å verne om tilgangen for reservedelsprodusenter til ettermarkedene for motorvogner, for på den måten å sikre at konkurrerende reservedelsmerker fortsatt vil være tilgjengelige både for uavhengige og autoriserte reparatører samt for delegrossister. At slike deler er tilgjengelige, gir forbrukerne betydelige fordeler, særlig siden det ofte er store prisforskjeller mellom deler som selges eller videreselges av en bilprodusent og alternative deler. Alternativer til deler av motorvognprodusentens merke omfatter originaldeler som produseres og distribueres av leverandører av originaldeler, mens andre deler med tilsvarende kvalitet som originaldeler leveres av produsenter av deler med "tilsvarende kvalitet".

19) Med "originaldeler eller -utstyr" menes deler eller utstyr som produseres i samsvar med motorvognprodusentens spesifikasjoner og standarder for produksjon av deler eller utstyr til montering av den aktuelle motorvognen. Dette omfatter deler eller utstyr som produseres i den samme produksjonslinjen som disse delene eller dette utstyret. Det antas, med mindre det motsatte er bevist, at deler utgjør originaldeler dersom deleprodusenten bekrefter at delene har tilsvarende kvalitet som de delene som brukes i monteringen av den aktuelle motorvognen og er

([13]) Veiledende brosjyre til kommisjonsforordning (EF) nr. 1400/2002 av 31. juli 2002 – *Distribusjon og reparasjon av motorkjøretøy i EU.*

produsert i samsvar med motorvognens spesifikasjoner og produksjonsstandarder (se artikkel 3 nr. 26 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/46/EF av 5. september 2007 om fastsettelse av en ramme for godkjenning av motorvogner og deres tilhengere, og av systemer, deler og tekniske enheter til slike motorvogner (rammedirektiv)([14]).

20) For å anses som å ha "tilsvarende kvalitet" må delene ha tilstrekkelig høy kvalitet til at bruken av dem ikke setter det aktuelle godkjente nettverkets omdømme i fare, Som med enhver annen utvalgsstandard kan motorvognprodusenten framlegge bevis på at en bestemt reservedel ikke oppfyller dette kravet.

21) Artikkel 4 bokstav e) i det alminnelige vertikale gruppeunntaket beskriver det som en særlig alvorlig begrensning for en avtale mellom en leverandør av komponenter og en kjøper som innarbeider disse komponentene, å hindre eller begrense leverandørens adgang til å selge sine komponenter til sluttbrukere, uavhengige reparatører eller andre tjenesteytere som ikke er utpekt av kjøperen til å reparere eller vedlikeholde dennes varer. I artikkel 5 bokstav a), b) og c) i gruppeunntaket for motorvogner fastsettes ytterligere tre særlig alvorlige begrensninger for avtaler om levering av reservedeler.

22) Artikkel 5 bokstav a) i gruppeunntaket for motorvogner gjelder begrensning av salget av reservedeler til motorvogner av medlemmer i et selektivt distribusjonssystem til uavhengige reparatører. Denne bestemmelsen er mest relevant for en bestemt kategori av deler, tidvis omtalt som kontrollerte deler, som bare kan fås fra motorvognprodusenten eller fra medlemmer i dennes godkjente nettverk. Dersom en leverandør og en distributør enes om at slike deler ikke kan leveres til uavhengige reparatører, utestenger avtalen sannsynligvis disse reparatørene fra markedet for reparasjons- og vedlikeholdstjenester, og er i strid med artikkel 53.

23) Artikkel 5 bokstav b) i gruppeunntaket for motorvogner gjelder enhver direkte eller indirekte begrensning som er avtalt mellom en leverandør av reservedeler, reparasjonsverktøy eller feilsøkingsutstyr eller annet utstyr og en motorvognprodusent, som begrenser leverandørens mulighet til å selge disse varene til godkjente og/eller uavhengige distributører og reparatører. Såkalte "verktøyordninger" mellom komponentleverandører og motorvognprodusenter er ett eksempel på mulige indirekte begrensninger av denne typen. Det vises i denne forbindelse til kunngjøring fra EFTAs overvåkningsorgan om vurdering av visse underleverandøravtaler på grunnlag av EØS-avtalens artikkel 53 nr. 1([15]). Normalt får artikkel 53 nr. 1 ikke anvendelse på ordninger der en motorvognprodusent leverer et verktøy til en deleprodusent som er nødvendig for produksjonen av visse komponenter, andeler i produksjonsutviklingskostnadene eller bidrar med nødvendige([16]) immaterialrettigheter, eller knowhow, og ikke tillater at dette bidraget benyttes i produksjonen av deler som skal selges direkte på ettermarkedet. På den annen side, dersom en motorvognprodusent tvinger en deleleverandør til å overføre sitt eie av slike verktøyer, immaterialrettigheter, eller knowhow, bærer bare en ubetydelig del av produktutviklingskostnadene, eller ikke bidrar med nødvendige verktøyer, immaterialrettigheter eller knowhow, anses ikke den berørte avtalen som en ekte underleverandørordning. Den kan dermed falle inn under artikkel 53 nr. 1 og må undersøkes i henhold til bestemmelsene i gruppeunntakene.

24) Artikkel 5 bokstav c) i gruppeunntaket for motorvogner gjelder en begrensning som er avtalt mellom en motorvognprodusent som anvender komponenter ved første gangs montering av motorvogner og leverandøren av disse komponentene, som begrenser leverandørens mulighet til å sette sitt varemerke eller sin logo på de leverte komponentene eller reservedelene på en effektiv og lett synlig måte. For å øke valgmulighetene for forbrukerne bør reparatører og forbrukere kunne identifisere hvilke reservedeler fra alternative leverandører som tilsvarer en bestemt motorvogn, som ikke er påført bilprodusentens varemerke. Varemerke eller logo på komponenter og reservedeler gjør det enklere å finne kompatible reservedeler, som kan fås hos originalutstyrsleverandører. Når motorvognprodusenter ikke tillater dette, kan det

([14]) EUT L 263 av 9.10.2007, s. 1 [ennå ikke innlemmet i EØS-avtalen].
([15]) EFT L 153 av 18.6.1994, s. 30, og EØS-tillegget til EFT nr. 15 av 18.6.1994, s. 29.
([16]) Når motorvognprodusenten leverer et verktøy, immaterialrettigheter og/eller knowhow til en deleleverandør, omfattes ikke denne ordningen av underleverandørkunngjøringen dersom deleleverandøren allerede har dette verktøyet, immaterialrettighetene eller knowhowen, eller kunne få tak i dem på rimelige vilkår, ettersom bidraget ikke ville vært nødvendig under slike omstendigheter.

begrense markedsføringen av deler fra leverandører av originaldeler og begrense forbrukernes valgmuligheter på en måte som er i strid bestemmelsene i artikkel 53.

IV. VURDERING AV SÆRSKILTE BEGRENSNINGER

25) Parter i vertikale avtaler innenfor motorvognsektoren bør bruke disse retningslinjer som et supplement til og i forbindelse med de alminnelige vertikale retningslinjene for å vurdere forenligheten av særskilte begrensninger med artikkel 53 Dette avsnittet gir særlig veiledning om merkeeksklusivitet og selektiv distribusjon, som er to områder som kan være spesielt relevante for å vurdere gruppen av avtaler nevnt i avsnitt II i disse retningslinjer.

1. Forpliktelse om merkeeksklusivitet

i. Vurdering av forpliktelser om merkeeksklusivitet i henhold til gruppeunntakene

26) I henhold til artikkel 3 i gruppeunntaket for motorvogner sammenholdt med artikkel 5 nr. 1 bokstav a) i det alminnelige vertikale gruppeunntaket kan en motorvognleverandør og en distributør som har en andel av det relevante markedet som ikke overstiger 30 %, enes som en forpliktelse om merkeeksklusivitet, der distributøren forplikter seg til å kjøpe motorvogner bare fra denne leverandøren eller andre foretak som denne leverandøren utpeker, på det vilkår at varigheten av disse konkurranseklausulene er begrenset til høyst fem år. De samme prinsippene gjelder for avtaler mellom leverandører og deres godkjente reparatører og/eller reservedelsdistributører. En forlengelse utover fem år krever begge parters uttrykkelige samtykke, og det bør ikke være noe som hindrer distributøren i å avslutte konkurranseklausulen etter uløpet av femårsperioden. Konkurranseklausuler omfattes ikke av gruppeunntakene dersom de er av ubestemt varighet eller varer lenger enn fem år. Under slike omstendigheter ville imidlertid gruppeunntakene fortsatt få anvendelse i den gjenværende delen av den vertikale avtalen. Det samme gjelder konkurranseklausuler som kan fornyes stilltiende etter en periode på fem år. Hindringer, trusler om avslutning eller antydninger om at merkeeksklusivitet vil bli gjeninnført før et tilstrekkelig tidsrom er forbi, slik at enten distributøren eller den nye leverandøren kan avskrive sine irreversible investeringer, ville føre til en stilltiende forlengelse av den aktuelle forpliktelsen om merkeeksklusivitet.

27) I henhold til artikkel 5 nr. 1 bokstav c) i det alminnelige vertikale gruppeunntaket er verken en direkte eller en indirekte forpliktelse for medlemmer av et selektivt distribusjonssystem til ikke å selge bestemte konkurrerende leverandørers merker, omfattet av unntaket. Det bør rettes særlig oppmerksomhet mot hvordan forpliktelsen om merkeeksklusivitet anvendes på eksisterende distributører av flere merker, for å sikre at de aktuelle forpliktelsene ikke utgjør en del av en samlet strategi for å fjerne konkurransen fra en eller flere bestemte leverandører, og særlig fra nykommere eller svakere konkurrenter. Slike spørsmål kan særlig oppstå dersom markedsandelsgrensene i nr. 34) i disse retningslinjer overskrides og dersom leverandøren anvender denne typen begrensning som en posisjon på det aktuelle markedet som gjør at vedkommende leverandør kan få et for sterkt grep om markedet([17]).

28) Konkurranseklausuler i vertikale avtaler utgjør ikke særlig alvorlige begrensninger, men kan uansett, avhengig av markedsforholdene, ha skadevirkninger, som kan føre til at avtalene faller inn under artikkel 53 nr. 1.([18]) En slik skadevirkning kan oppstå dersom etablerings- eller utvidelseshindringer utelukker konkurrerende leverandører, og skader forbrukerne, særlig ved å øke prisene eller begrense produktutvalget, redusere produktkvaliteten eller senke nivået på produktnyskaping.

29) Konkurranseklausuler kan imidlertid også ha positive virkninger, som kan berettige anvendelsen av artikkel 53 nr. 3. De kan særlig bidra til å løse problemet med ”gratispassasjerer”, der én leverandør drar fordel av en investering som en annen leverandør har foretatt. En leverandør kan

([17]) EFTAs overvåkningsorgans kunngjøring om avtaler av mindre betydning som ikke merkbart begrenser konkurransen i henhold til EØS-avtalens artikkel 53 nr. 1 (de minimis) (EUT C 67 av 20.3.2003, s. 20, og EØS-tillegget til EUT nr. 15 av 20.3.2003, s. 11).

([18]) Når det gjelder relevante faktorer å ta hensyn til i vurderingen av konkurranseklausuler i henhold til artikkel 53 nr. 1, se det aktuelle avsnittet i de alminnelige vertikale retningslinjene, særlig nr. 129–150.

for eksempel investere i en distributørs lokaler, og derved tiltrekke kunder til et konkurrerende merke som også selges i disse lokalene. Det samme gjelder for andre typer investeringer foretatt av leverandøren som distributøren kan bruke til å selge konkurrerende produsenters motorvogner, for eksempel investering i opplæring.

30) En annen positiv virkning av konkurranseklausuler i motorvognsektoren er at distribusjonsnettverkets egenprofil og omdømme forbedres. Disse begrensningene kan bidra til å skape og bevare en egenprofil ved å pålegge distributører ensartethet og kvalitetsstandardisering, for dermed å øke varemerkets omdømme overfor sluttbrukeren og dermed øke salget.

31) I artikkel 1 bokstav d) i det alminnelige vertikale gruppeunntaket defineres en konkurranseklausul som

”a) enhver direkte eller indirekte forpliktelse som hindrer kjøperen i å produsere, kjøpe, selge eller videreselge varer eller tjenester som konkurrerer med de varene eller tjenestene som omfattes av avtalen,

b) enhver direkte eller indirekte forpliktelse for kjøperen til å kjøpe fra leverandøren, eller fra et annet foretak utpekt av leverandøren, mer enn 80 % av kjøperens samlede innkjøp av de varene eller tjenestene som omfattes av avtalen samt substituerbare varer eller tjenester på det relevante marked.”

32) Utover direkte midler for å binde distributøren til vedkommendes egne varemerker, kan en leverandør også ty til indirekte midler med den samme virkningen. I motorvognsektoren kan slike indirekte midler omfatte kvalitetsstandarder særlig utformet for å forhindre at distributørene selger produkter av konkurrerende merker([19]), bonuser som forutsetter at distributøren samtykker i å selge utelukkende ett merke, målrabatter eller visse andre krav, for eksempel krav om å opprette et særlig rettssubjekt for det konkurrerende merket eller en forpliktelse til å framvise det konkurrerende merket i et eget utstillingslokale med en geografisk beliggenhet der oppfyllelse av dette kravet ikke ville være økonomisk bærekraftig (for eksempel i tynt befolkede områder).

33) Gruppeunntaket fastsatt i det alminnelige vertikale gruppeunntaket dekker alle former for direkte og indirekte konkurranseklausuler, forutsatt at verken leverandørens eller distributørens markedsandeler overstiger 30 % og konkurranseklausulen varer høyst fem år. Også i saker der enkeltstående avtaler oppfyller disse vilkårene, kan anvendelsen av konkurranseklausuler føre til konkurransebegrensende virkninger som ikke oppveier de positive virkningene av avtalene. I motorvognindustrien kan slike netto konkurransebegrensende virkninger særlig skyldes kumulative virkninger som fører til at konkurrerende merker utestenges.

34) Når det gjelder distribusjon av motorvogner på forhandlernivå, skjer denne typen utestenging neppe på markeder der alle leverandører har markedsandeler under 30 % og der den samlede prosentandelen av alle motorvognsalg som er omfattet av forpliktelser om merkeeksklusivitet på det aktuelle markedet (det vil si samlet bundet markedsandel), er under 40.([20]) Kumulative konkurransebegrensninger er lite sannsynlig en situasjon der det finnes én ikke-dominerende leverandør med en markedsandel på over 30 % av det relevante markedet, mens alle andre leverandørers markedsandeler er under 30 %, så lenge den samlede bundne markedsandelen ikke overstiger 30 %.

35) Dersom adgangen til det relevante marked for salg av nye motorvogner og konkurransen der begrenses betydelig av den kumulative virkningen av parallelle nettverk av lignende vertikale avtaler som inneholder forpliktelser om merkeeksklusivitet, kan EFTAs overvåkningsorgan, når det er vedkommende overvåkningsmyndighet i henhold til EØS-avtalens artikkel 56, trekke tilbake fordelen ved gruppeunntaket i henhold til overvåknings- og domstolsavtalens protokoll 4 kapittel II artikkel 29. En beslutning om tilbaketrekking kan særlig rettes til de leverandører som i betydelig grad bidrar til den kumulative utestengende virkningen på det relevante marked. Når denne virkningen inntreffer på et nasjonalt marked, kan også nasjonale konkurransemyndigheter i vedkommende EFTA-stat trekke tilbake fordelen ved gruppeunntaket innenfor sitt territorium.

([19]) Se sak *BMW,* IP/06/302 av 13.3.2006 og *Opel* 2006, IP/06/303 av 13.3.2006.
([20]) Se nr. 141 i de alminnelige vertikale retningslinjene.

36) I tillegg kan EFTAs overvåkningsorgan, dersom parallelle nettverk av avtaler som inneholder lignende vertikale begrensninger dekker mer enn 50 % av et bestemt marked, etter anbefaling erklære at gruppeunntaket ikke får anvendelse på det aktuelle markedet med hensyn til disse begrensningene([21]). Denne situasjonen kan særlig oppstå dersom kumulative virkninger som følge av omfattende bruk av forpliktelser som salg av bare ett varemerke, skader forbrukerne på dette markedet.

37) Med hensyn til vurderingen av minstekjøpsforpliktelser beregnet på grunnlag av distributørens samlede årlige krav, kan det være berettiget å trekke tilbake fordelen ved gruppeunntaket dersom kumulative konkurransebegrensende virkninger oppstår selv når leverandøren pålegger en minstekjøpsforpliktelse som er under grensen på 80 %, fastsatt i artikkel 1 bokstav d) i det alminnelige vertikale gruppeunntaket. Partene må i lys av relevante faktiske omstendigheter vurdere hvorvidt en distributørs forpliktelse til å sikre at en bestemt prosentandel av vedkommendes samlede kjøp av motorvogner er av leverandørens merke, hindrer distributøren i å selge ett eller flere konkurrerende merker i tillegg. Fra dette ståstedet vil selv et minstekjøpskrav på under 80 % av samlet årlig kjøp utgjøre en forpliktelse om merkeeksklusivitet, dersom det medfører at en distributør som ønsker å ta inn et nytt merke etter eget valg fra en konkurrerende produsent, pålegges å kjøpe så mange motorvogner av det merket vedkommende allerede selger at distributørens virksomhet ikke lenger er økonomisk bærekraftig([22]). Denne minstekjøpsforpliktelsen vil også utgjøre en forpliktelse om merkeeksklusivitet dersom de tvinger en konkurrerende leverandør til å dele sine anslåtte salgsvolum på et bestemt territorium mellom flere distributører, noe som fører til flere investeringer og et fragmentert salgsnærvær.

ii. Vurdering av forpliktelsen til merkeeksklusivitet utenfor virkeområdet for gruppeunntakene

38) Parter kan også pålegges å vurdere forenligheten av forpliktelsen om merkeeksklusivitet med konkurranseregelene med hensyn til avtaler som ikke omfattes av gruppeunntaket fordi partenes markedsandeler overstiger 30 % eller avtalen har en varighet på mer enn fem år. Disse avtalene vil derfor underkastes en individuell gransking for å fastslå om de faller inn under artikkel 51 nr. 1, og i så fall om effektivitetsgevinster som utligner eventuelle konkurransebegrensninger kan påvises. I så tilfelle kan de kunne dra fordel av unntaket fastsatt i artikkel 53 nr. 3. Ved vurdering av enkeltsaker får de generelle prinsippene omhandlet i avsnitt VI.2.1 i de alminnelige vertikale retningslinjene anvendelse.

39) Særlig faller avtaler som inngås mellom en motorvognprodusent eller dennes importør på den ene side og distributører av reservedeler og/eller godkjente reparatører på den annen side, utenfor gruppeunntakene dersom partenes markedsandeler overstiger grensen på 30 %, hvilket som regel er tilfelle for de fleste slike avtaler. Forpliktelser om merkeeksklusivitet som under slike omstendigheter må vurderes, omfatter alle typer begrensninger som direkte eller indirekte begrenser godkjente distributørers eller reparatørers mulighet til å skaffe originale eller tilsvarende reservedeler fra tredjemenn. En godkjent reparatørs forpliktelse til å bruke originale reservedeler levert av motorvognprodusenten til garantireparasjoner, gratis service og arbeid i forbindelse med tilbakekalling av en motorvogn, betraktes imidlertid ikke som en forpliktelse om merkeeksklusivitet, snarere et objektivt berettiget krav.

40) Forpliktelser om merkeeksklusivitet i avtaler om distribusjon av nye motorvogner må også vurderes enkeltvis når de varer lenger enn fem år og/eller leverandørens markedsandel overstiger 30 %, som kan være tilfellet for visse leverandører i noen EØS-stater. Under slike omstendigheter bør partene ta hensyn både til leverandørens og kjøperens markedsandel og til samlet bundet markedsandel, idet det tas hensyn til grenseverdiene angitt i nr. 34). Over disse grensene vil enkeltsaker vurderes i samsvar med de generelle prinsippene fastsatt i avsnitt VI.2.1 i de alminnelige vertikale retningslinjene.

([21]) Dette følger av artikkel 6 i rettsakten omhandlet i EØS-avtalens vedlegg XIV nr. 4b (kommisjonsforordning (EU) nr. 461/2010 av 27. mai 2010) som tilpasset EØS-avtalens formål.

([22]) For eksempel, dersom en forhandler kjøper 100 biler av merket A i løpet av et år for å møte etterspørselen, og ønsker å kjøpe 100 biler av merket B, betyr en minstekjøpsforpliktelse på 80 % med hensyn til merke A at forhandleren må kjøpe 160 biler av merke A det påfølgende året. Med tanke på at penetrasjonsratene sannsynligvis er relativt stabile, vil forhandleren trolig sitte igjen med et stort lager av usolgte biler av merke A. Forhandleren ville derfor tvinges til å redusere sine merke B-kjøp drastisk for å unngå en slik situasjon. Avhengig av sakens særlige omstendigheter kan denne praksisen ses som en forpliktelse om merkeeksklusivitet.

41) Utenfor virkeområdet for gruppeunntaket vil det i vurderingen av minstekjøpsforpliktelser beregnet på grunnlag av distributørens samlede årlige krav tas hensyn til alle relevante faktiske omstendigheter. Særlig vil et minstekjøpskrav på under 80 % av samlede årlige kjøp utgjøre en forpliktelse om merkeeksklusivitet dersom det hindrer distributører i å forhandle med ett eller flere konkurrerende varemerker i tillegg.

2. Selektiv distribusjon

42) Selektiv distribusjon er for tiden den dominerende distribusjonsformen i motorvognsektoren. Formen er utbredt innenfor motorvogndistribusjon samt for reparasjon og vedlikehold og distribusjon av reservedeler.

43) Ved rent kvalitativ selektiv distribusjon velges distributører og reparatører utelukkende på grunnlag av objektive kriterier etter hva produktet eller tjenesten krever, som selgernes tekniske kunnskaper, salgslokalenes planløsning, salgsmetoder og typen salgstjenester som distributøren skal sørge for([23]). Anvendelsen av slike kriterier begrenser ikke direkte antallet distributører eller reparatører som gis adgang til leverandørnettverket. Rent kvalitativ selektiv distribusjon anses generelt å falle utenfor artikkel 53 nr. 1, ettersom det ikke foreligger konkurransebegrensninger, forutsatt at tre vilkår er oppfylt: For det første må produktet være av en slik art at det nødvendiggjør et selektivt distribusjonssystem, i den betydning at et slikt system må være berettiget i lys av det berørte produktets art, for å bevare produktets kvalitet og sikre at det brukes riktig. For det andre må distributører eller reparatører velges på grunnlag av objektive kvalitetsmessige kriterier som fastsettes på en ensartet måte for alle potensielle videreforhandlere og anvendes uten forskjellsbehandling. For det tredje må de fastsatte kriteriene ikke være mer omfattende enn det som er nødvendig.

44) Mens kvalitativ selektiv distribusjon innebærer at distributører eller reparatører velges utelukkende på grunnlag av objektive kriterier som produktets eller tjenestens art krever, innebærer kvantitativ selektiv distribusjon at ytterligere utvelgelseskriterier tilføyes som mer direkte begrenser det mulige antallet distributører eller reparatører, enten ved å fastsette antallet eller, for eksempel, gjennom minstesalgsnivå. Nettverk basert på kvantitative kriterier betraktes generelt som mer restriktive enn dem som utelukkende bygger på kvalitativ utvelgelse, og vil dermed med større sannsynlighet omfattes av artikkel 53 nr. 1.

45) Dersom avtaler om selektiv distribusjon omfattes av artikkel 53 nr. 1, må partene vurdere hvorvidt deres avtaler kan dra fordel av gruppeunntakene eller enkeltvis av unntaket i artikkel 53 nr. 3.

i. Vurdering av selektiv distribusjon i henhold til gruppeunntakene

46) Gruppeunntakene unntar avtaler om selektiv distribusjon uavhengig av om det benyttes kvantitative eller rent kvalitative utvelgelseskriterier, så lenge partenes markedsandeler ikke overstiger 30 %. Unntaket er imidlertid betinget av at avtalen ikke inneholder noen av de særlig alvorlige begrensningene i artikkel 4 i det alminnelige vertikale gruppeunntaket og artikkel 5 i gruppeunntaket for motorvogner, eller noen av de unntatte begrensningene beskrevet i artikkel 5 i det alminnelige vertikale gruppeunntaket.

47) Tre av de særlig alvorlige begrensningene i det alminnelige vertikale gruppeunntaket er knyttet særskilt til selektiv distribusjon. I henhold til artikkel 4 bokstav b) utgjør en særlig alvorlig begrensning en begrensning av det territorium, eller territoriets kunder, der en kjøper som er part i avtalen kan selge varer eller tjenester som omfattes av avtalen, unntatt begrensning av medlemmene i et selektivt distribusjonssystems salg til distributører som ikke er godkjent på markeder der dette systemet er i bruk. I henhold til artikkel 4 bokstav c) utgjør avtaler en særlig alvorlig begrensning som begrenser aktivt eller passivt salg til sluttbrukere fra medlemmene i et selektivt distribusjonssystem som utøver virksomhet på detaljisthandelsnivå, uten at det

([23]) Det bør imidlertid minnes om at, i samsvar med EU-domstolenes etablerte rettspraksis, kan rent kvalitative selektive distribusjonssystemer likevel begrense konkurransen der forekomsten av et visst antall slike systemer ikke gir rom for andre former for distribusjon som bygger på en annen måte å konkurrere på. Denne situasjonen vil generelt ikke oppstå på markedene for salg av nye motorvogner, der leasing og andre lignende ordninger er gyldige alternativer til direkte kjøp av en motorvogn, ei heller på markedene for reparasjon og vedlikehold, så lenge uavhengige reparatører skaffer kundene en alternativ kanal for vedlikehold av sine motorkjøretøyer. Se for eksempel sak T-88/92 *Groupement d'achat Édouard Leclerc mot Kommisjonen* [1996] saml. II-1961.

berører adgangen til å forby et medlem av systemet å utøve virksomhet fra et etableringssted som ikke er godkjent, mens artikkel 4 bokstav d) omhandler begrensning av krysseleveransene mellom distributører i et selektivt distribusjonssystem, herunder mellom distributører som utøver virksomhet innen ulike omsetningsledd. Disse tre særlig alvorlige begrensningene er av særlig betydning for distribusjon av motorvogner.

48) Gjennom det indre marked kan kunder kjøpe motorvogner i andre EØS-stater og dra fordel av prisdifferansen mellom statene, og EFTAs overvåkningsorgan ser på vern av parallellhandel i denne sektoren som et viktig konkurransemål. Forbrukerens mulighet til å kjøpe varer i andre EØS-stater er særlig viktig når det gjelder motorvogner, med tanke på varenes høye verdi og de direkte fordelene i form av lavere priser som tilkommer forbrukere som kjøper motorvogner et annet sted i EØS. EFTAs overvåkningsorgan er derfor opptatt av at distribusjonsavtaler ikke skal begrense parallellhandel, ettersom parallellhandel ikke kan forventes å oppfylle vilkårene i artikkel 53 nr. 3([24]).

49) Kommisjonen har anlagt flere saker mot motorvognprodusenter for hindring av slik handel, og dens vedtak har stort sett blitt bekreftet av EU-domstolene([25]). Denne erfaringen viser at begrensninger av parallellhandel kan anta flere former. En leverandør kan for eksempel legge press på distributører, true med avtaleheving, unnlate å betale bonuser, nekte å overholde garantier på motorvogner som er importert av en forbruker eller som er krysslevert mellom distributører som er etablert i ulike EØS-stater, eller la en distributør vente betydelig mye lenger på levering av en identisk motorvogn når den berørte forbrukeren bor i en annen EØS-stat.

50) Ett eksempel på indirekte begrensninger av parallellhandel er når en distributør ikke er i stand til å få nye motorvogner med de korrekte spesifikasjoner som er nødvendig for salg på tvers av landegrensene. I slike spesifikke tilfeller kan fordelen av gruppeunntaket avhenge av hvorvidt en leverandør skaffer sine distributører motorvogner med spesifikasjoner som er identiske med dem som selges i andre EØS-stater for salg til forbrukere fra disse landene (den såkalte "tilgjengelighetsklausulen")([26]).

51) Ved anvendelse av gruppeunntakene, særlig artikkel 4 bokstav c) i det alminnelige vertikale gruppeunntaket, omfatter begrepet "sluttbrukere" leasingfirmaer. Dette betyr særlig at distributører i selektive distribusjonssystemer ikke kan hindres i å selge nye motorvogner til de leasingfirmaer de måtte ønske. En leverandør som benytter selektiv distribusjon kan imidlertid hindre sine distributører i å selge nye motorvogner til leasingfirmaer når det foreligger en beviselig risiko for at disse firmaene vil videreselge dem mens de fortsatt er nye. En leverandør kan derfor kreve at en forhandler kontrollerer de gjeldende alminnelige leasingvilkårene før vedkommende selger til et bestemt firma, for å bekrefte at det berørte firmaet faktisk er et leasingfirma, og ikke en videreforhandler som ikke er godkjent. Når en forhandler pålegges å skaffe sine leverandører kopier av hver enkelt leasingavtale før forhandleren selger en motorvogn til et leasingfirma, kan imidlertid det utgjøre en indirekte salgsbegrensning.

52) Begrepet "sluttbruker" omfatter også forbrukere som kjøper gjennom en formidler. En formidler er en person eller er foretak som kjøper en ny motorvogn på vegne av en navngitt forbruker uten å være medlem av et distribusjonsnettverk. Disse operatørene spiller en viktig rolle i motorvognsektoren, særlig ved å gjøre det enklere for forbrukerne å kjøpe motorvogner i andre EØS-stater. Dokumentasjon på formidlerstatus bør som regel fastsettes ved et gyldig mandat, herunder forbrukerens navn og adresse, og innhentes før transaksjonen. Bruken av Internett for å tiltrekke kunder i forbindelse med et bestemt utvalg av motorvogner og innhente elektroniske mandater for dem, påvirker ikke formidlerstatus. Formidlere må skilles fra uavhengige videreforhandlere, som kjøper motorvogner for videresalg og ikke opererer på vegne av navngitte forbrukere. Ved anvendelse av gruppeunntakene anses uavhengige videreforhandlere ikke som sluttbrukere.

([24]) Antakelsen at grensekryssende handelshindringer kan skade forbrukerne er blitt bekreftet av EF-domstolen i sak C-551/03 P, *General Motors* [2006] saml. 1-3173, nr. 67 og 68, sak C-338/00 P, *Volkswagen mot Kommisjonen* [2003] saml. I-9189, nr. 44 og 49, og sak T-450/05, *Peugeot mot Kommisjonen* [2009] saml. II-2533, nr. 46–49.

([25]) Kommisjonsvedtak 98/273/EF av 28. januar 1998 i sak IV/35.733 – *VW*, kommisjonsvedtak 2001/146/EF av 20. september 2000 i sak COMP/36.653 – *Opel* EFT L 59 av 28.2.2001, s. 1, kommisjonsvedtak 2002/758/EF av 10. oktober 2001 i sak COMP/36.264 – *Mercedes-Benz* EFT L 257 av 25.9.2002, s. 1, kommisjonsvedtak 2006/431/EF av 5. oktober 2005 i sak F-2/36.623/36.820/37.275 – *SEP et autres / Peugeot SA*.

([26]) Forente saker 25 og 26/84 Ford – *Werke AG og Ford of Europe Inc. mot Kommisjonen* [1985] saml. 2725.

ii. Vurdering av selektiv distribusjon utenfor virkeområdet for gruppeunntakene

53) I henhold til nr. 175 i de alminnelige vertikale retningslinjene utgjør mulige konkurransebegrensende virkninger som selektiv distribusjon kan medføre, redusert konkurranse innenfor merkene, særlig ved kumulativ virkning, utestenging av visse typer distributører og større mulighet for samordning mellom leverandører og kjøpere.

54) For å vurdere mulige konkurransebegrensende virkninger av selektiv distribusjon i henhold til artikkel 53 nr. 1, må det skilles mellom ren kvalitativ selektiv distribusjon og kvantitativ selektiv distribusjon. Som nevnt i nr. 43 faller kvalitativ selektiv distribusjon som regel ikke inn under artikkel 53 nr. 1.

55) At et avtalenettverk ikke drar fordel av gruppeunntaket fordi markedsandelen til en eller flere av partene overstiger unntaksgrensen på 30 %, betyr ikke at disse avtalene er ulovlige. Partene i en slik avtale må i stedet undersøke hver enkelt avtale for å kontrollere om de faller inn under artikkel 53 nr. 1 og, dersom de gjør det, om de allikevel kan dra fordel av unntaket i artikkel 53 nr. 3.

56) Med hensyn til særtrekkene ved distribusjon av nye motorvogner oppfyller som regel kvantitativ selektiv distribusjon vilkårene fastsatt i artikkel 53 nr. 3 dersom partenes markedsandeler ikke overstiger 40 %. Partene i slike avtaler bør imidlertid huske at særskilte standarder for utvelgelse kan påvirke om deres avtaler oppfyller vilkårene i artikkel 53 nr. 3. For eksempel, selv om stedsklausuler i avtaler om selektiv distribusjon av nye motorvogner, det vil si avtaler som inneholder et forbud for et medlem av et selektivt distribusjonssystem mot å drive virksomhet fra et etableringssted som ikke er godkjent, normalt medfører effektivitetsfordeler i form av mer effektiv logistikk og mer forutsigbar nettdekning, kan disse fordelene oppveies av ulemper dersom leverandørens markedsandel er svært høy, og i slike tilfeller drar muligens disse klausulene ikke fordel av unntaket i artikkel 53 nr. 3.

57) Individuell vurdering av selektiv distribusjon for godkjente reparatører reiser også særskilte spørsmål. I den grad det eksisterer et marked([27]) for reparasjon og service som er atskilt fra markedet for salg av nye motorvogner, betraktes dette markedet som varemerkespesifikt. På dette markedet kommer den viktigste kilden til konkurranse fra konkurransesamspillet mellom uavhengige reparatører og godkjente reparatører av det aktuelle varemerket.

58) Særlig uavhengige reparatører skaper konkurranse ettersom deres forretningsmodeller og tilnyttede driftskostnader er forskjellige fra dem i de godkjente nettverkene. I tillegg bruker uavhengige verksteder, i motsetning til godkjente reparatører, som i stor grad bruker deler av bilprodusentens merke, ofte andre merker, og på den måten lar motorvogneieren velge mellom konkurrerende deler. I betraktning av at hovedvekten av reparasjoner av nyere motorvogner i dag foretas på godkjente verksteder, er det dessuten viktig at konkurransen mellom godkjente reparatører holdes effektiv, hvilket forutsetter at nettverkene holdes åpne for nye deltakere.

59) Den nye rettslige rammen gjør det enklere for EFTAs overvåkningsorgan og nasjonale konkurransemyndigheter å beskytte konkurransen mellom uavhengige verksteder og godkjente reparatører samt mellom medlemmer av hvert godkjent reparasjonsnettverk. Særlig gir reduksjonen av markedsandelsgrensen for unntak for kvalitativ selektiv distribusjon fra 100 % til 30 % konkurransemyndighetene større handlingsrom.

60) Ved vurdering av vertikale avtalers konkurransevirkning på ettermarkedet for motorvogner bør partene derfor være oppmerksomme på at EFTAs overvåkningsorgan legger stor vekt på å opprettholde konkurransen både mellom medlemmene i godkjente reparasjonsnettverk og

([27]) Under visse omstendigheter kan et systemmarked som omfatter både motorvogner og reservedeler fastsettes, der det blant annet tas hensyn til motorvognens levetid samt brukernes preferanser og kjøpsatferd. Se EFTAs overvåkningsorgans kunngjøring om avgrensning av det relevante marked innen konkurranseretten i Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EFT L 200 av 16.7.1998, s. 46, og EØS-tillegget til EFT nr. 28 av 16.7.1998, s. 3 nr. 56.) En viktig faktor er hvorvidt en betydelig andel av kjøperne tar hensyn til kostnadene for hele motorvognens levetid når de velger motorvogn. Kjøpsatferd kan for eksempel variere betydelig mellom lastebilkjøpere, som kjøper og driver en kjøretøypark og som tar hensyn til vedlikeholdskostnader når de kjøper motorvognen, og kjøpere som kjøper en enkelt motorvogn. En annen relevant faktor er forekomsten av og den relative posisjonen til deleleverandører, reparatører og/eller ledistributører som er virksomme på ettermarkedet uavhengig av motorvognprodusenter. I de fleste tilfeller finnes det sannsynligvis et varemerkespesifikt ettermarked, særlig fordi størsteparten av kjøperne er privatpersoner eller små og mellomstore bedrifter, som kjøper motorvogner og servicetjenester atskilt og som ikke har systematisk tilgang til opplysninger, som gjør at de på forhånd kan vurdere de samlede kostnadene for å eie en motorvogn.

mellom disse medlemmene og uavhengige reparatører. For dette formål bør det legges merke til tre spesifikke atferder, som kan begrense denne konkurransen, nemlig å hindre uavhengige reparatører tilgang til tekniske opplysninger, misbruk av rettmessige og/eller utvidede garantier slik at uavhengige reparatører utestenges eller når tilgangen til nettverk av godkjente reparatører betinges av ikke-kvalitative kriterier.

61) Selv om de følgende tre underkategorier spesielt gjelder selektiv distribusjon, kan de samme konkurransebegrensende utestengende virkningene stamme fra andre typer vertikale avtaler som direkte eller indirekte begrenser antallet servicepartnere som er kontraktsmessig knyttet til en motorvognprodusent.

Uavhengige reparatørers tilgang til tekniske opplysninger

62) Til tross for at rent kvalitativ selektiv distribusjon generelt anses å ikke omfattes av artikkel 53 nr. 1 ettersom det ikke forekommer konkurransebegrensende virkninger([28]), kan avtaler om kvalitativ selektiv distribusjon inngått med godkjente reparatører og/eller deledistributører omfattes av artikkel 53 nr. 1 dersom en av partene, i forbindelse med disse avtalene, opptrer på en måte som utestenger uavhengige operatører fra markedet, for eksempel ved å unngå å gi dem tekniske opplysninger om reparasjon og vedlikehold. I denne sammenheng omfatter begrepet uavhengige operatører uavhengige reparatører, reservedelsprodusenter og -distributører, produsenter av reparasjonsutstyr eller verktøy, utgivere av tekniske opplysninger, bilorganisasjoner, bilbergingsoperatører, inspeksjons- og testtilbydere og tilbydere av opplæring for reparatører.

63) Leverandører gir sine godkjente operatører hele spekteret av de tekniske opplysninger som er nødvendige for å utføre reparasjoner og vedlikehold av motorvogner av deres merker, og er ofte de eneste foretakene som er i stand til å skaffe reparatører alle de tekniske opplysninger de trenger om de aktuelle merkene. Dersom leverandøren under slike forhold unnlater å gi uavhengige operatører hensiktsmessig tilgang til merkespesifikke tekniske opplysninger om reparasjon og vedlikehold, kan mulige negative virkninger som følger av dennes avtaler med godkjente reparatører og/eller deledistributører, styrkes slik at avtalene faller inn under artikkel 53 nr. 1.

64) Manglende tilgang til nødvendige tekniske opplysninger kan dessuten svekke de uavhengige operatørenes markedsstilling, noe som vil ramme forbrukerne i form av et betydelig dårligere utvalg av reservedeler, høyere priser på reparasjon og service, færre verksteder å velge mellom og mulige sikkerhetsproblemer. Under slike forhold ville de effektivitetsgevinster som normalt kunne forventes å følge av avtalene om godkjent reparasjon og deledistribusjon, ikke utligne disse konkurransebegrensningene, og de aktuelle avtalene ville således ikke oppfylle vilkårene fastsatt i artikkel 53 nr. 3.

65) Rettsakten omhandlet i EØS-avtalens vedlegg II nr. 1 (europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 715/2007 av 20. juni 2007([29])) om typegodkjenning av motorvogner med hensyn til utslipp fra lette person- og nyttekjøretøyer (Euro 5 og Euro 6) og om tilgang til opplysninger om reparasjon og vedlikehold av kjøretøyer samt rettsakten omhandlet i EØS-avtalens vedlegg II nr. 45zt (kommisjonsforordning (EF) nr. 692/2008 av 18. juli 2008 om gjennomføring og endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 715/2007([30])) om typegodkjenning av motorvogner med hensyn til utslipp fra lette person- og nyttekjøretøyer (Euro 5 og Euro 6) og om tilgang til opplysninger om reparasjon og vedlikehold av kjøretøyer, fastsetter et system for formidling av opplysninger om reparasjon og vedlikehold når det gjelder personbiler markedsført fra og med 1. september 2009. Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 595/2009 av 18. juni 2009 om typegodkjenning av motorvogner og motorer med hensyn til utslipp fra store kjøretøyer (Euro 6) og om tilgang til opplysninger om reparasjon og vedlikehold av kjøretøyer([31]) og de påfølgende gjennomføringstiltak fastsetter et slikt system for nyttekjøretøyer som markedsføres fra 1. januar 2013. EFTAs overvåkningsorgan vil ta hensyn til disse rettsaktene i vurderingen av tilfeller av mistanke om tilbakeholdelse av tekniske opplysninger om reparasjon og vedlikehold vedrørende

([28]) Som nevnt i nr. 54 ovenfor, er dette generelt tilfellet på markedene for reparasjon og vedlikehold så lenge uavhengige reparatører gir forbrukerne en alternativ kanal for vedlikehold av sine motorvogner.

([29]) EUT L 171 av 29.6.2007, s. 1, innlemmet i EØS-avtalens vedlegg II nr. 1 ved EØS-komiteens beslutning nr. 4/2008 (EUT L 154 av 12.6.2008, s. 7, og EØS-tillegget til EUT nr. 33 av 12.6.2008, s. 6).

([30]) EUT L 199 av 28.7.2008, s. 1, innlemmet i EØS-avtalens vedlegg II nr. 45zt ved EØS-komiteens beslutning nr. 43/2009 (EUT L 162 av 25.6.2009, s. 20, og EØS-tillegget til EUT nr. 33 av 25.6.2009, s. 5).

([31]) EUT L 188 av 18.7.2009, s. 1 [ennå ikke innlemmet i EØS-avtalen].

motorvogner som er markedsført før disse datoene. Ved vurdering av hvorvidt tilbakeholdelse av en særskilt opplysning kan føre til at de aktuelle avtalene kan omfattes av artikkel 53 nr. 1, bør en rekke faktorer tas i betraktning, blant annet:

a) hvorvidt det aktuelle elementet utgjør en teknisk opplysning eller annen type opplysning, for eksempel forretningsopplysning([32]), som med rette kan holdes tilbake,

b) hvorvidt tilbakeholdelsen av de aktuelle tekniske opplysningene vil ha en merkbar innvirkning på uavhengige operatørers evne til å utføre sine oppgaver og utøve et konkurransetrykk i markedet,

c) hvorvidt de berørte tekniske opplysningene gjøres tilgjengelig for medlemmene i det aktuelle godkjente reparasjonsnettverket – dersom de gjøres tilgjengelige i et eller annet format for det godkjente nettverket, skal de gjøres tilgjengelig for uavhengige operatører etter prinsippet om likebehandling,

d) hvorvidt de aktuelle tekniske opplysningene i siste instans([33]) vil benyttes ved reparasjon og vedlikehold av motorvogner, eller faktisk for andre formål([34]), for eksempel til framstilling av reservedeler eller verktøy.

66) Teknologisk utvikling antyder at begrepet tekniske opplysninger er omskiftelig. For tiden omfatter konkrete eksempler på tekniske opplysninger programvare, feilkoder og andre parametrer, samt oppgraderinger, som er nødvendige for å jobbe på elektroniske kontrollenheter med henblikk på å innføre eller gjenopprette innstillinger som leverandøren anbefaler, motorvognens understellnummer eller andre måter å identifisere motorvogner på, delekataloger, reparasjons- og vedlikeholdsprosedyrer, bruksløsninger, som bygger på praktisk erfaring og som er forbundet med problemer som typisk rammer en bestemt modell eller et parti, tilbakekallingsvarsler samt andre varsler om reparasjoner som kan utføres kostnadsfritt innenfor nettverket av godkjente reparatører. Delekoden og alle andre opplysninger som er nødvendige for å identifisere den korrekte reservedelen av bilprodusentens merke som passer til en bestemt motorvogn (det vil si den delen som bilprodusenten normalt ville levere til medlemmene i sitt nettverk av godkjente reparatører for å reparere den aktuelle motorvognen) utgjør også tekniske opplysninger([35]). Listene over elementer i artikkel 6 nr. 2 i rettsakten omhandlet i EØS-avtalens vedlegg II nr. 1 (forordning (EF) nr. 715/2007) og forordning (EF) nr. 595/2009, ennå ikke innlemmet i EØS-avtalen, bør også brukes som en veiledning til hva EFTAs overvåkningsorgan betrakter som tekniske opplysninger ved anvendelse av artikkel 53.

67) Måten tekniske opplysninger leveres på er også viktig ved vurdering av om godkjente reparasjonsavtaler er forenlige med artikkel 53. Tilgang bør gis etter anmodning og uten ubehørig forsinkelse, opplysningene bør gis i et anvendelig format, og prisen som kreves bør ikke avskrekke tilgang til dem ved at det ikke tas hensyn til den utstrekning den uavhengige operatøren bruker opplysningene. Det bør kreves at en motorvognleverandør gir uavhengige operatører tilgang til tekniske opplysninger om nye motorvogner samtidig som leverandørens godkjente reparatør gis tilgang, og leverandøren bør ikke kreve at uavhengige operatører kjøper flere enn de opplysningene som er nødvendige for å utføre den aktuelle arbeidsoppgaven. I henhold til artikkel 53 trenger imidlertid ikke en leverandør å levere tekniske opplysninger i et standardisert format eller gjennom et fastsatt teknisk system, slik som CEN/ISO-standarder og OASIS-formatet, som fastsatt i rettsakten omhandlet i EØS-avtalens vedlegg II nr. 1 (forordning (EF) nr. 715/2007) og i kommisjonsforordning (EF) nr. 295/2009 av 18. mars 2009 om klassifisering av visse varer i den kombinerte varenomenklatur([36]) og lignende klassifiseringsregler.

68) Ovennevnte betraktninger gjelder også uavhengige operatørers tilgang til verktøy og opplæring. I denne forbindelse omfatter "verktøy" elektronisk diagnoseverktøy og annet reparasjonsverktøy, sammen med tilhørende programvare, herunder periodiske oppdateringer av denne samt service på slikt verktøy.

([32]) Forretningsopplysninger kan betraktes som opplysninger som brukes til å utøve reparasjons- og vedlikeholdsvirksomhet, men er ikke nødvendige for å reparere eller vedlikeholde motorvogner. Eksempler på disse er faktureringsprogramvare eller opplysninger om de timetariffene som brukes innenfor det godkjente nettverket.

([33]) Slik som opplysninger som gis utgivere for videreformidling til motorvognreparatører.

([34]) Opplysninger som brukes ved montering av en reservedel på, eller ved bruk av et verktøy på, en motorvogn, skal anses som å bli brukt til reparasjon og vedlikehold, mens opplysninger om utforming, produksjonsprosessen eller om materialer som brukes til å framstille en reservedel, skal ikke anses å falle inn under denne kategorien og kan derfor holdes tilbake.

([35]) Den uavhengige operatøren skal ikke måtte kjøpe den aktuelle reservedelen for å kunne få disse opplysningene.

([36]) EUT L 95 av 9.4.2009, s. 7 – ikke EØS-relevant.

Misbruk av garantier

69) Avtaler om kvalitativ selektiv distribusjon kan også omfattes av artikkel 53 nr. 1 dersom leverandøren og medlemmene i dennes godkjente nettverk uttrykkelig eller indirekte reserverer reparasjoner av visse kategorier av motorvogner for medlemmene i det godkjente nettverket. Dette kan for eksempel være tilfellet dersom leverandørens rettmessige eller utvidede garanti overfor kjøperen gjøres betinget av at en sluttbruker som har reparasjons- og vedlikeholdsarbeid som ikke dekkes av garantien bare får utført dette innenfor det godkjente reparasjonsnettverkene. Det samme gjelder garantivilkår som krever bruk av reservedeler av produsentens varemerke med hensyn til erstatninger som ikke dekkes av garantivilkårene. Det virker også tvilsomt om avtaler om selektiv distribusjon som inneholder denne praksisen kan gi forbrukere fordeler slik at de aktuelle avtalene omfattes av unntaket i artikkel 53 nr. 3. Dersom en leverandør rettmessig avslår å overholde et garantikrav på det grunnlag at situasjonen som førte til det aktuelle kravet er årsaksmessig knyttet til at en reparatør ikke har utført en bestemt reparasjon eller vedlikeholdsoppgave på korrekt måte eller har brukt reservedeler av dårlig kvalitet, har dette ingen betydning for forenligheten av leverandørens reparasjonsavtaler med konkurransereglene.

Tilgang til godkjente reparatørnettverk

70) Konkurranse mellom godkjente og uavhengige reparatører er ikke den eneste formen for konkurranse som må tas i betraktning ved vurdering av forenligheten av godkjente reparasjonsavtaler med artikkel 53. Partene bør også vurdere i hvilken grad godkjente reparatører innenfor det aktuelle nettverket er i stand til å konkurrere med hverandre. En av de viktigste faktorene som driver denne konkurransen er knyttet til vilkårene for tilgang til nettverket som er etablert i henhold til standardavtalene for godkjente reparatører. Med henblikk på de godkjente reparasjonsnettverkenes generelt sterke markedsposisjon, deres særskilte betydning for eiere av nyere motorvogner og det faktum at forbrukerne ikke er innstilt på å dra langt av gårde for å få reparert bilene sine, mener EFTAs overvåkningsorgan at det er viktig at godkjente reparasjonsnettverk generelt sett er åpne for alle foretak som oppfyller fastsatte kvalitetskriterier. Underkastes søkere kvantitativ utvelgelse vil det trolig føre til at avtalen faller inn under artikkel 53 nr. 1.

71) Et særlig tilfelle oppstår når avtaler forplikter godkjente reparatører til også å selge nye motorvogner. Slike avtaler vil trolig omfattes av artikkel 53 nr. 1 ettersom den aktuelle forpliktelsen ikke er pålagt i kraft av avtaletjenestenes egenskaper. For et etablert merke ville dessuten avtaler som inneholder en slik forpliktelse, normalt ikke kunne omfattes av unntaket i artikkel 53 nr. 3, ettersom virkningen ville begrense tilgangen til det godkjente reparasjonsnettverket betydelig, og på den måten redusere konkurransen uten at det gir forbrukerne tilsvarende fordeler. I visse tilfeller kan imidlertid en leverandør som ønsker å innføre et varemerke på et bestemt geografisk marked i starten ha vanskelig for å tiltrekke distributører som er villige til å foreta den nødvendige investeringen, med mindre de kan være sikre på at de ikke vil møte konkurranse fra selvstendige godkjente reparatører som er ute etter å utnytte disse innledende investeringene. I slike tilfeller ville en avtalemessig binding av to aktiviteter i et begrenset tidsrom ha en konkurransefremmende virkning på markedet for salg av motorvogner, ved at et nytt merke kan innføres, og det ville ikke ha noen innvirkning på det mulige merkevarespesifikke reparasjonsmarkedet, som uansett ikke ville ha eksistert dersom motorvognene ikke kunne selges. De aktuelle avtalene ville derfor sannsynligvis ikke falle inn under artikkel 53 nr. 1.

Informasjon meddelt av EFTA-statene om statsstøtte gitt i henhold til rettsakten omhandlet i EØS-avtalens vedlegg XV nr. 1j (kommisjonsforordning (EF) nr. 800/2008 om visse støttekategoriers forenlighet med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 og 88) (forordning om alminnelige gruppeunntak) **2012/EØS/57/02**

DEL I

Støttereferanse	GBER 8/2012/REG	
EFTA-stat	Norge	
Region	Regionens navn (NUTS):	Områder som kan motta regionalstøtte
Tildelende myndighet	Navn	Husbanken
	Adresse Nettside	Postboks 1404, 8002 Bodø www.husbanken.no
Støttetiltakets tittel	Støtte til boligetablering i distriktene	
Nasjonalt rettsgrunnlag (henvisning til relevant nasjonal offisiell publikasjon)	FOR-2012-04-13-311	
Lenke til den fullstendige teksten til støttetiltaket på Internett	www.husbanken.no	
Type tiltak	Støtteordning	X
Varighet	Støtteordning	14.4.2012 til 1.1.2015
Berørte økonomiske sektorer	Alle støtteberettigede økonomiske sektorer	X
	Begrenset til bestemte sektorer – bes angitt i samsvar med NACE Rev. 2	
Type støttemottaker	SMB	X
Budsjett	Samlet årlig planlagt budsjett for støtteordningen	NOK 20 millioner
Støtteinstrument (art. 5)	Tilskudd	X

DEL II

Generelle mål (liste)	Mål (liste)	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløp i NOK	SMB – bonuser i %
Regional investerings- og sysselsettingsstøtte	Støtteordning	15 %	
(art. 13)	Individuell støtte (art 13 nr. 1)	... %	

2012/EØS/57/03

Melding fra EFTAs overvåkningsorgan i samsvar med artikkel 16 nr. 4 i forordning (EF) nr. 1008/2008 av 24. september 2008 om felles regler for drift av lufttrafikk i Fellesskapet

Endring av forpliktelse til å yte offentlig tjeneste med hensyn til ruteflyging i Finnmark og Nord-Troms

Medlemsstat	Norge
Berørte flyruter	**Ruteområde 1:** Ruter mellom Kirkenes, Vadsø, Vardø, Båtsfjord, Berlevåg, Mehamn, Honningsvåg, Hammerfest og Alta **Ruteområde 2:** Hasvik–Tromsø, Hasvik–Hammerfest, Sørkjosen–Tromsø
Dato for ikrafttredelse av forpliktelse til å yte offentlig tjeneste	1. april 2013
Adresse der teksten til og eventuelle relevante opplysninger og/eller dokumentasjon om forpliktelsen til å yte offentlig tjeneste kan fås	Samferdselsdepartementet Postboks 8010 Dep NO-0030 Oslo, Norge Telefon: 22 24 83 53 Faks: 22 24 56 09 http://www.regjeringen.no/nb/dep/sd/dok/andre/anbud.html

2012/EØS/57/04

Melding fra EFTAs overvåkningsorgan i samsvar med artikkel 17 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1008/2008 av 24. september 2008 om felles regler for drift av lufttrafikk i Fellesskapet

Anbudsinnbydelse i forbindelse med forpliktelse til å yte offentlig tjeneste med hensyn til ruteflyging i Finnmark og Nord-Troms

Medlemsstat	Norge
Berørte flyruter	**Ruteområde 1:** Ruter mellom Kirkenes, Vadsø, Vardø, Båtsfjord, Berlevåg, Mehamn, Honningsvåg, Hammerfest og Alta **Ruteområde 2:** Hasvik–Tromsø, Hasvik–Hammerfest, Sørkjosen–Tromsø
Avtalenes gyldighetsperiode	1. april 2013 – 31. mars 2017
Frist for innsending av anbud	11. desember 2012
Adresse der anbudsinnbydelsen og eventuelle relevante opplysninger og/eller dokumentasjon om anbudskonkurransen og forpliktelsen til å yte offentlig tjeneste kan fås	Samferdselsdepartementet Postboks 8010 Dep NO-0030 Oslo, Norge Telefon: 22 24 83 53 Faks: 22 24 56 09 http://www.regjeringen.no/nb/dep/sd/dok/andre/anbud.html

EFTA-DOMSTOLEN

DOMSTOLENS DOM **2012/EØS/57/05**

av 15. desember 2011

i sak E-1/11

Dr A

(Fri bevegelighet for personer – Direktiv 2005/36/EF – Godkjenning av yrkeskvalifikasjoner – Vern av folkehelsen – Ikke-diskriminering – Forholdsmessighet)

I sak E-1/11 *Dr A* – ANMODNING til EFTA-domstolen fra Statens helsepersonellnemnd i medhold av artikkel 34 i avtalen mellom EFTA-statene om opprettelse av et overvåkningsorgan og en domstol, vedrørende tolkningen av direktiv 2005/36/EF og EØS-retten for øvrig – har domstolen, sammensatt av Carl Baudenbacher, president, og dommerne Per Christiansen og Páll Hreinsson (saksforberedende dommer), 15. desember 2011 avgitt følgende rådgivende uttalelse:

– I prinsippet hindrer direktiv 2005/36/EF myndighetene i EØS-statene å anvende nasjonale regler, som fastsetter en rett til å nekte autorisasjon som lege til en migrerende søker fra en annen EØS-stat som oppfyller kravene i direktivet for en rett til gjensidig godkjenning av yrkeskvalifikasjoner.

– En EØS-stat kan imidlertid gjøre en autorisasjon betinget av at søkeren innehar de språkkunnskaper som er nødvendige for å praktisere yrket på dens territorium.

– Videre kan en EØS-stat suspendere eller tilbakekalle en autorisasjon til å utøve legevirksomhet basert på informasjon om en migrerende leges personlige egnethet knyttet til andre faglige kvalifikasjoner enn språklige ferdigheter, slik som i den foreliggende sak, bare dersom slike krav er saklig begrunnet og forholdsmessige for å oppnå målet om å beskytte folkehelsen, og dersom denne samme informasjon også ville innebære suspensjon eller tilbakekalling av autorisasjon for en nasjonal lege. Dersom slikt grunnlag for suspensjon eller tilbakekalling foreligger for vedkommende myndigheter på tidspunktet for vurdering, kan autorisasjon nektes.

DOMSTOLENS DOM **2012/EØS/57/06**

av 30. mars 2012

i forente saker E-17/10 og E-6/11

Fyrstedømmet Liechtenstein og VTM Fundmanagement AG

mot

EFTAs overvåkningsorgan

(Sak om oppheving av et vedtak i EFTAs overvåkningsorgan – Statsstøtte – Særlige skatteregler for investeringsforetak – Selektivitet – Eksisterende støtte og ny støtte – Tilbakeføring – Berettigede forventninger – Rettssikkerhet – Begrunnelsesplikt)

I forente saker E-17/10 og E-6/11 Fyrstedømmet Liechtenstein og VTM Fundmanagement AG mot EFTAs overvåkningsorgan – SAK om oppheving av vedtak 416/10/COL av 3. november 2010 om skattlegging av investeringsforetak etter Liechtensteins skattelov – har domstolen, sammensatt av Carl Baudenbacher, president, og dommerne Per Christiansen og Páll Hreinsson (saksforberedende dommer), 30. mars 2012 avsagt dom der domsslutningen lyder:

1. Saksøkernes påstander tas ikke til følge.

2. Saksøkerne pålegges å betale sakens omkostninger.

DOMSTOLENS DOM **2012/EØS/57/07**

av 30. mars 2012

i sak E-7/11

Grund, elli- og hjúkrunarheimili

mot

Det islandske legemiddeltilsyn (Lyfjastofnun)

(Direktiv 2001/83/EF – Fritt varebytte – Legemidler – Parallellimport – Kontrollrapporter – Vern av folkehelsen – Rettferdiggjøring – Språkkrav til merking og pakningsvedlegg)

I sak E-7/11 Grund, elli- og hjúkrunarheimili mot Det islandske legemiddeltilsyn – ANMODNING til EFTA-domstolen fra Héraðsdómur Reykjavíkur (Reykjavik tingrett) i medhold av artikkel 34 i avtalen mellom EFTA-statene om opprettelse av et overvåkningsorgan og en domstol, vedrørende tolkningen av direktiv 2001/83/EF og EØS-avtalen artikkel 11 og 13 – har domstolen, sammensatt av Carl Baudenbacher, president, og dommerne Per Christiansen (saksforberedende dommer) og Páll Hreinsson, 30. mars 2012 avgitt følgende rådgivende uttalelse:

1. Nasjonale myndigheter kan gjøre import fra Norge foretatt av en helseinstitusjon, slik som saksøkeren, til bruk for institusjonens beboere, av legemidler som er tildelt nasjonal markedsføringstillatelse i Norge og som tilsvarer eller i vesentlig grad ligner produkter som har nasjonal markedsføringstillatelse på Island, betinget av en parallellimportlisens.

   En slik lisens må utstedes etter en framgangsmåte som er begrenset til å kontrollere at de berørte legemidler har en gyldig markedsføringstillatelse i EØS-eksportstaten, og at produktet er identisk med eller i vesentlig grad ligner produkter som har markedsføringstillatelse i EØS-importstaten.

   I denne forbindelse kan nasjonale myndigheter ikke kreve at parallellimportører, slik som saksøkeren, framlegger kontrollrapporter fra produksjonen. En slik framgangsmåte kan ikke rettferdiggjøres i medhold av EØS-avtalen artikkel 13.

2. Når et legemiddel ikke er beregnet for direkte levering til pasienten, begrenses vedkommende myndighets rett til å gi unntak etter artikkel 63 nr. 3 i direktiv 2001/83/EF av generelle prinsipper i EØS-retten. Skjønnet må ikke utøves uforholdsmessig eller vilkårlig, eller ved misbruk, på en proteksjonistisk måte.

DOMSTOLENS DOM **2012/EØS/57/08**

av 18. april 2012

i sak E-15/10

Posten Norge AS

mot

EFTAs overvåkningsorgan

(Sak om oppheving av et vedtak i EFTAs overvåkningsorgan – Konkurranse – Misbruk av dominerende stilling – Markedet for pakketjenester med levering over disk – Distribusjonsnettverk – Eksklusivitetsavtaler– Konkurransebegrensede atferd – Rettferdiggjøring – Overtredelsens varighet – Bot)

I sak E-15/10 Posten Norge AS mot EFTAs overvåkningsorgan – SAK om oppheving av vedtak nr. 322/10/COL av 14. juli 2010 vedrørende en sak under EØS-avtalen artikkel 54 (sak nr. 34250 Posten Norge/Privpak), subsidiært oppheving eller reduksjon av boten pålagt saksøker i nevnte vedtak – har domstolen, sammensatt av Carl Baudenbacher, president og saksforberedende dommer, og dommerne Per Christiansen og Páll Hreinsson, 18. april 2012 avsagt dom der domsslutningen lyder:

1. Boten pålagt Posten Norge AS etter artikkel 2 i vedtak nr. 322/10/COL av 14. juli 2010 vedrørende en sak under EØS-avtalens artikkel 54 (sak nr. 34250 Posten Norge/Privpak) fastsettes til EUR 11 112 000.

2. Saksøkerens øvrige påstander tas ikke til følge.

3. Posten Norge AS pålegges å bære sine egne saksomkostninger og 75 % av ESAs omkostninger samt omkostningene til Schenker North AB, Schenker Privpak AB og Schenker Privpak AS.

4. ESA pålegges å bære resten av sine egne omkostninger.

EF-ORGANER

KOMMISJONEN

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning **2012/EØS/57/09**

(Sak COMP/M.6541 – Glencore/Xstrata)

1. Kommisjonen mottok 2. oktober 2012 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004([1]) om en planlagt foretakssammenslutning der foretaket Glencore International Plc (”Glencore”, etablert på Jersey, hovedkontor i Sveits) ved kjøp av aksjer overtar kontroll i henhold til fusjonsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over hele foretaket Xstrata Plc (”Xstrata”, Sveits).

2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:

   – Glencore: framstiller og omsetter et bredt spekter av råvarer og råmaterialer. Glencores virksomhet er organisert rundt tre segmenter: i) metaller og mineraler, f.eks. aluminium, alumina, sink, kopper, bly, ferrolegeringer, nikkel, kobolt og jernmalm, ii) energiprodukter, f.eks. råolje, oljeprodukter, kull og koks og iii) jordbruksprodukter, f.eks. hvete, mais, bygg, matoljer, oljefrø, bomull og sukker.

   – Xstrata: konsern som arbeider med naturressurser innenfor fem større virksomheter: i) legering, inklusive jernkrom og vanadium og platinametall, ii) kull, iii) kopper, iv) nikkel og v) sinkbly.

3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for fusjonsforordningen. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt.

4. Kommisjonen innbyr berørte tredjemenn til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

   Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EUT C 304 av 9.10.2012. Merknadene sendes til Kommisjonen, med referanse COMP/M.6541 – Glencore/Xstrata, per faks (faksnr. +32 (0)2 296 43 01), per e-post (COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu) eller per post til følgende adresse:

   European Commission
   Directorate-General for Competition
   Merger Registry
   J-70
   B-1049 Brussels

([1]) EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1 (”Fusjonsforordningen”)

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning **2012/EØS/57/10**

(Sak COMP/M.6677 – MOL/KMG EP/JV)

Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte

1. Kommisjonen mottok 3. oktober 2012 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004([1]) om en planlagt foretakssammenslutning der MOL Hungarian Oil and Gas Plc ("MOL", Ungarn) og JSC KazMunaiGas Exploration Production ("KMG EP", Kasakhstan) ved kjøp av aksjer i fellesskap overtar kontroll i henhold til fusjonsforordningens artikkel 3 nr. 4 over et nystiftet fellesforetak.

2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:

   – MOL: virksomhet i forbindelse med olje og gass

   – KMG EP: virksomhet i forbindelse med olje og gass

   – JV: leting etter og utvikling av olje og gass i Kasakhstan

3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for fusjonsforordningen. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt. Det gjøres oppmerksom på at denne saken kan bli behandlet etter framgangsmåten fastsatt i kommisjonskunngjøringen om forenklet framgangsmåte for behandling av visse foretakssammenslutninger etter fusjonsforordningen([2]).

4. Kommisjonen innbyr berørte tredjemenn til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

   Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EUT C 304 av 9.10.2012. Merknadene sendes til Kommisjonen, med referanse COMP/M.6677 – MOL/KMG EP/JV, per faks (faksnr. +32 (0)2 296 43 01), per e-post (COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu) eller per post til følgende adresse:

   European Commission
   Directorate-General for Competition
   Merger Registry
   J-70
   B-1049 Brussels

([1]) EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1 ("Fusjonsforordningen")
([2]) EUT C 56 av 5.3.2005, s. 32 ("Melding om behandling etter forenklet framgangsmåte")

Vedtak om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning **2012/EØS/57/11**

(Sak COMP/M.6599 – Comsa Rail Transport/Naviland Cargo/ Grupo Logístico Sesé/Target)

Kommisjonen vedtok 3. oktober 2012 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning, og å erklære den forenlig med det felles marked. Vedtaket er gjort på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det foreligger i uavkortet tekst bare på engelsk, og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Vedtaket kan fås:

– på Europa-nettstedet for konkurransesaker (http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/). Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne et bestemt vedtak, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,

– i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32012M6599. EUR-Lex gir tilgang til Det europeiske fellesskaps regelverk på Internett (http://eur-lex.europa.eu/).

Vedtak om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning **2012/EØS/57/12**

(Sak COMP/M.6600 – AAEC/Entero/BMC Investments)

Kommisjonen vedtok 3. august 2012 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning, og å erklære den forenlig med det felles marked. Vedtaket er gjort på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det foreligger i uavkortet tekst bare på engelsk, og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Vedtaket kan fås:

– på Europa-nettstedet for konkurransesaker (http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/). Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne et bestemt vedtak, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,

– i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32012M6600. EUR-Lex gir tilgang til Det europeiske fellesskaps regelverk på Internett (http://eur-lex.europa.eu/).

Vedtak om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning **2012/EØS/57/13**

(Sak COMP/M.6638 – ABN AMRO/Rabobank/Landsbanki/Heiploeg)

Kommisjonen vedtok 23. august 2012 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning, og å erklære den forenlig med det felles marked. Vedtaket er gjort på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det foreligger i uavkortet tekst bare på engelsk, og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Vedtaket kan fås:

– på Europa-nettstedet for konkurransesaker (http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/). Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne et bestemt vedtak, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,

– i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32012M6638. EUR-Lex gir tilgang til Det europeiske fellesskaps regelverk på Internett (http://eur-lex.europa.eu/).

Vedtak om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning **2012/EØS/57/14**

(Sak COMP/M.6668 – Mondi/Nordenia)

Kommisjonen vedtok 29. august 2012 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning, og å erklære den forenlig med det felles marked. Vedtaket er gjort på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det foreligger i uavkortet tekst bare på engelsk, og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Vedtaket kan fås:

– på Europa-nettstedet for konkurransesaker (http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/). Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne et bestemt vedtak, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,

– i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32012M6668. EUR-Lex gir tilgang til Det europeiske fellesskaps regelverk på Internett (http://eur-lex.europa.eu/).

Vedtak om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning **2012/EØS/57/15**

(Sak COMP/M.6688 – KKR/Württembergische Metallwaren Fabrik)

Kommisjonen vedtok 4. september 2012 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning, og å erklære den forenlig med det felles marked. Vedtaket er gjort på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det foreligger i uavkortet tekst bare på engelsk, og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Vedtaket kan fås:

– på Europa-nettstedet for konkurransesaker (http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/). Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne et bestemt vedtak, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,

– i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32012M6688. EUR-Lex gir tilgang til Det europeiske fellesskaps regelverk på Internett (http://eur-lex.europa.eu/).

Vedtak om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning **2012/EØS/57/16**

(Sak COMP/M.6693 – Tech Data/Brightstar Europe)

Kommisjonen vedtok 5. september 2012 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning, og å erklære den forenlig med det felles marked. Vedtaket er gjort på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det foreligger i uavkortet tekst bare på engelsk, og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Vedtaket kan fås:

– på Europa-nettstedet for konkurransesaker (http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/). Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne et bestemt vedtak, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,

– i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32012M6693. EUR-Lex gir tilgang til Det europeiske fellesskaps regelverk på Internett (http://eur-lex.europa.eu/).

Vedtak om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning **2012/EØS/57/17**

(Sak COMP/M.6698 – Cheung Kong Holdings/Cheung Kong Infrastructure Holdings/Power Assets Holdings/MGN Gas Networks)

Kommisjonen vedtok 26. september 2012 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning, og å erklære den forenlig med det felles marked. Vedtaket er gjort på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det foreligger i uavkortet tekst bare på engelsk, og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Vedtaket kan fås:

– på Europa-nettstedet for konkurransesaker (http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/). Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne et bestemt vedtak, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,

– i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32012M6698. EUR-Lex gir tilgang til Det europeiske fellesskaps regelverk på Internett (http://eur-lex.europa.eu/).

Vedtak om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning **2012/EØS/57/18**

(Sak COMP/M.6712 – Carlyle/Getty Images)

Kommisjonen vedtok 5. oktober 2012 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning, og å erklære den forenlig med det felles marked. Vedtaket er gjort på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det foreligger i uavkortet tekst bare på engelsk, og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Vedtaket kan fås:

– på Europa-nettstedet for konkurransesaker (http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/). Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne et bestemt vedtak, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,

– i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32012M6712. EUR-Lex gir tilgang til Det europeiske fellesskaps regelverk på Internett (http://eur-lex.europa.eu/).

Statsstøtte – Malta **2012/EØS/57/19**

Statsstøtte SA.33829 (2012/C) (tidl. 2012/NN) – Tonnasjeavgiftsordning og andre statsstøttetiltak for skipsrederier på Malta

Innbydelse til å sende inn merknader i henhold til artikkel 108 nr. 2 TEUV

Kommisjonen har ved brev av 25. juli 2012 underrettet Malta om at den har besluttet å innlede gransking i henhold til artikkel 108 nr. 2 i traktat om Den europeiske unions virkemåte (TEUV) med hensyn til ovennevnte støtte.

Berørte parter kan sende sine merknader innen en måned etter at denne oppsummeringen og følgebrevet ble offentliggjort (EUT C 289 av 25.9.2012, s. 49), til:

European Commission
Directorate-General for Competition
State Aid Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
Faks: +32 2 296 12 42

Merknadene vil bli oversendt Malta. En berørt part som ønsker å få sine merknader behandlet fortrolig, kan sende inn en skriftlig, begrunnet anmodning om dette.

Statsstøtte – Frankrike **2012/EØS/57/20**

Statsstøtte SA.22843 (2012/C) (tidl. 2012/NN) – sjøveien Marseille–Korsika som drives av SNCM og CMN

Innbydelse til å sende inn merknader i henhold til artikkel 108 nr. 2 TEUV

Kommisjonen har ved brev av 27. juni 2012 underrettet Frankrike om at den har besluttet å innlede gransking i henhold til artikkel 108 nr. 2 i traktat om Den europeiske unions virkemåte (TEUV) med hensyn til ovennevnte støtte.

Berørte parter kan sende sine merknader innen en måned etter at denne oppsummeringen og følgebrevet ble offentliggjort (EUT C 301 av 5.10.2012, s. 1), til:

European Commission
Directorate-General for Competition
State Aid Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
Faks: +32 2 296 12 42

Merknadene vil bli oversendt til Frankrike. En berørt part som ønsker å få sine merknader behandlet fortrolig, kan sende inn en skriftlig, begrunnet anmodning om dette.

Statsstøtte – Østerrike **2012/EØS/57/21**

Statsstøtte SA.15836 (2012/C) (tidl. NN 34/2000 og NN 34A/2000) – AMA markedsføringstiltak

Innbydelse til å sende inn merknader i henhold til artikkel 108 nr. 2 TEUV

Kommisjonen har ved brev av 12. juni 2012 underrettet Østerrike om at den har besluttet å innlede gransking i henhold til artikkel 108 nr. 2 i traktat om Den europeiske unions virkemåte (TEUV) med hensyn til ovennevnte støtte.

Berørte parter kan sende sine merknader innen en måned etter at denne oppsummeringen og følgebrevet ble offentliggjort (EUT C 301 av 5.10.2012, s. 22), til:

European Commission
Directorate-General for Agriculture and Rural development
Directorate M2
Building/Office L130 5/140
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
Faks: +32 2 296 76 72:

Merknadene vil bli oversendt til Østerrike. En berørt part som ønsker å få sine merknader behandlet fortrolig, kan sende inn en skriftlig, begrunnet anmodning om dette.

Statsstøtte – Italia **2012/EØS/57/22**

Statsstøtte SA.33412 (2012/C) (tidl. 2011/N) – Forlengelse av støtteordningen for utvikling av logistikkjeder og oppgradering av intermodalitet (Ecobonus)

Innbydelse til å sende inn merknader i henhold til artikkel 108 nr. 2 TEUV

Kommisjonen har ved brev av 25. juli 2012 underrettet Italia om at den har besluttet å innlede gransking i henhold til artikkel 108 nr. 2 i traktat om Den europeiske unions virkemåte (TEUV) med hensyn til ovennevnte støtte.

Berørte parter kan sende sine merknader innen en måned etter at denne oppsummeringen og følgebrevet ble offentliggjort (EUT C 301 av 5.10.2012, s. 49), til:

European Commission
Directorate-General for Competition
State Aid Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
Faks: +32 2 296 12 42

Merknadene vil bli oversendt til Italia. En berørt part som ønsker å få sine merknader behandlet fortrolig, kan sende inn en skriftlig, begrunnet anmodning om dette.

Statsstøtte – Hellas **2012/EØS/57/23**

Statsstøtte SA.28876 (2012/C) (tidl. 2012/NN) – Containerterminal i Pireus havn og Cosco Pacific Limited

Innbydelse til å sende inn merknader i henhold til artikkel 108 nr. 2 TEUV

Kommisjonen har ved brev av 11. juli 2012 underrettet Hellas om at den har besluttet å innlede gransking i henhold til artikkel 108 nr. 2 i traktat om Den europeiske unions virkemåte (TEUV) med hensyn til ovennevnte støtte.

Berørte parter kan sende sine merknader innen en måned etter at denne oppsummeringen og følgebrevet ble offentliggjort (EUT C 301 av 5.10.2012, s. 55), til:

European Commission
Directorate-General for Competition
State Aid Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
Faks: +32 2 296 12 42

Merknadene vil bli oversendt til Hellas. En berørt part som ønsker å få sine merknader behandlet fortrolig, kan sende inn en skriftlig, begrunnet anmodning om dette.

Vedtak om å avslutte formell granskning etter tilbaketrekking fra medlemsstatens side **2012/EØS/57/24**

Statsstøtte – Italia

(Artikkel 107–109 i traktat om Den europeiske unions virkemåte)

Kommisjonsmelding i henhold til artikkel 108 nr. 2 TEUV – Tilbakekalling av forhåndsmelding

Statsstøtte SA.28642 (C 17/10 (tidl. N 315/09)) – Firmin Srl

Kommisjonen har vedtatt å avslutte den formelle granskingen i henhold til artikkel 108 nr 2 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte som ble innledet 20. juli 2010([1]) med hensyn til ovennevnte tiltak, ettersom Italia 27. juni 2012 trakk tilbake meldingen og ikke vil gå videre med denne støtteordningen.

([1]) EUT C 278 av 15.10.2010, s. 28.